

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O DOPRINOSIMA**

Sarajevo, mart 2017. godine

ZAKON O DOPRINOSIMA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet zakona)

(1) Ovim zakonom uređuje se sistem obaveznih doprinosa za finansiranje obaveznih osiguranja, vrste doprinosa i stope za obračun, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja doprinosa, obveznik plaćanja doprinosa, osnovice za obračun i način njihova utvrđivanja, obaveza i način obračunavanja, obaveza plaćanja i rokovi za uplatu, obaveza izvještavanja te druga pitanja vezana uz poslove prikupljanja i naplate doprinosa u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

(2) Ovim se zakonom uređuju i osnovica i stopa za obračun doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i rokovi za uplatu doprinosa za lica koja su dobrovoljni osiguranici u skladu s propisima kojima se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

(3) Stope doprinosa utvrđuju nadležni organi, s tim da visina stopa ne može biti veća od visine stopa propisanih ovim zakonom.

Član 2. (Pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) Obveznik doprinosa je osiguranik i poslodavac ili isplatilac prihoda, na čiji teret se plaća doprinos;
- b) Obveznik obračunavanja, odnosno plaćanja doprinosa je osiguranik i poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda koji je dužan da obračuna, odnosno plati doprinos u svoje ime i u svoju korist ili u svoje ime, a u korist osiguranika;
- c) Osiguranik je fizičkolice obavezno osigurano prema propisima koji uređuju sistem obaveznog socijalnog osiguranja;
- d) Radnik je fizičkolice koje u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca prema propisu koji uređuje radne odnose;
- e) Predsjednik i član uprave, odnosno direktor je lice koje je definisano odredbama propisa o radu;

- f) Izabrano, imenovano ili postavljenolice jest fizičkolicekoje je po osnovu obavljanja dužnosti u predstavničkom ili izvršnom tijelu vlasti ili obavljanja dužnosti direktora, od strane tijela u kojem obavlja dužnosti, prijavljeno na obavezna osiguranja;
- g) Izaslani radnik je fizičkolicekoje za poslodavca sa sjedištem u Federaciji obavlja poslove u drugoj državi ili je na radu u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu ili međunarodnoj organizaciji u inostranstvu;
- h) Nezaposlenolice je lice koje se kao nezaposleno vodi u kantonalnoj službi za zapošljavanje, u skladu sa propisima o zapošljavanju;
- i) Dobrovoljni osiguranik je lice koje je u skladu s propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju osigurano na dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje;
- j) Inostrani penzioner je fizičko lice s prebivalištem u Federaciji koji prima penziju ili invalidninu isključivo od inostranog nosioca osiguranja;
- k) Lice koje obavlja privremene i povremene poslove je fizičkolice koje obavlja poslove po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, zaključenim u skladu s propisom koji uređuje radne odnose, i po tom osnovu ostvaruje ugovorenu naknadu;
- l) Volonter je fizičkolice koje se, u skladu s propisima, po osnovu ugovora o volonterskom radu nalazi na stručnom osposobljavanju ili na praktičnom radu bez zasnivanja radnog odnosa;
- m) Lice na stručnom osposobljavanju je lice koje se, u skladu sa propisima o radu, bez zasnivanja radnog odnosa, stručno osposobljava na osnovu ugovora;
- n) Pripravnik je fizičkolice koje se, u skladu s propisima o radu i na osnovu ugovora o radu, nalazi na stručnom osposobljavanju za samostalan rad;
- o) Poslodavac je pravno, odnosno fizičko lice ili drugi pravni subjekt koji je obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa za zaposlene, lica koja obavljaju privremene i povremene poslove,i za izabrana, imenovana i postavljenalica koja ostvaruju plaću ili drugoprimanje;
- p) Isplatalac prihoda je poslodavac, drugo pravno, odnosno fizičko lice ili drugi pravni subjekt koji je dužan da u ime i u korist osiguranika ili u svoje ime, a u korist osiguranika obračuna i plati doprinose istovremeno s isplatom prihoda na koje se plaćaju doprinosi;
- r) Nosioci osiguranja su vanbudžetski fondovi;
- s) Poduzetnik je fizičkolice koje obavlja samostalnu privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost u skladu sa zakonom po osnovu koje plaća porez na dohodak na prihode od samostalne djelatnosti;

- t) Poljoprivrednik je fizičkolice koje obavlja poljoprivrednu djelatnost;
  - u) Trgovac pojedinac je fizičkolice upisano u odgovarajući registar kao samostalni trgovac koji promet nije obavezan evidentirati preko fiskalnih uređaja i koji trgovinu na malo obavlja izvan trgovačke radnje, koji je rješenjem nadležnog organa registrovan za djelatnost trgovine na tržnicama na malo (pijacama) na jednom prodajnom mjestu: štandu, stolu, boksu, montažno-demontažnom ili zidanom objektu tipa kiosk kao i na štandu i stolu izvan tržnica na malo, za koje je nadležni organ izdao odobrenje;
  - v) Lice koje ostvaruje ugovorenu naknadu je fizičkolice koje obavlja poslove po osnovu ugovora o djelu, autorskog ugovora, ugovora o dopunskom radu i drugog ugovora ili po nekom drugom osnovu, a za izvršen rad ostvaruje ugovorenu naknadu;
  - z) Ugovorena naknada je naknada u kojoj su sadržani porez i doprinosi koji se plaćaju na teret lica koja ostvaruju tu naknadu;
- aa) Plaća je primanje što ga poslodavac ili drugolice umjesto poslodavca, te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabranog ili imenovanoglica isplaćuje ili daje u stvarima i/ili uslugama ili ga je bio dužan isplatiti radniku odnosno osiguraniku iz osnove radnog odnosa ili izabranom ili imenovanomlicu za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tog se primanja, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos plaće sadrži iznose doprinosa iz osnovice, iznos poreza na dohodak i neto iznos;
  - bb) Ostalaprimanja jesu primanjašto ih poslodavac ili drugolice umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti, u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabranog ili imenovanoglica, osim plaće, isplaćuje ili daje u stvarima i/ili uslugama ili ih je bio dužan isplatiti zaposleniku, odnosno osiguraniku po osnovu radnog odnosa ili izabranom ili imenovanomlicu za rad u određenom mjesecu ili godini ili općenito vezano uz radni odnos prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tih se primanja, u skladu s propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primanja sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznos poreza na dohodak i neto iznos;
  - cc) Doprinos iz osnovice je iznos doprinosa koji obračunava, obustavlja i plaća poslodavac, odnosno drugi isplatalac prihoda u ime i u korist osiguranika;
  - dd) Doprinos na osnovicu je iznos doprinosa koji obračunava i plaća isplatalac prihoda u svoje ime, a u korist osiguranika ili osiguranik koji sam za sebe plaća doprinos;
  - ee) Mjesečna osnovica doprinosa je iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarski mjesec osiguranja;

ff) Najniža mjesecna osnovica doprinosa je najniži iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarSKI mjesec osiguranja;

gg) Prosječna mjesecna plaća u Federaciji (u daljem tekstu: prosječna plaća) je prosječan iznos mjesecne plaće isplaćene po zaposlenom u Federaciji u periodu januar – septembar tekuće godine koji objavljuje Federalni zavod za statistiku, a sastoji se od iznosa doprinosa iz osnovice, poreza na dohodak i neto iznosa i služi za utvrđivanje mjesecne osnovice i najniže mjesecne osnovice za obračunavanje doprinosa u kalendarSKOJ godini koja slijedi iza godine na koju se odnosi prosječna plaća.

Član 3. (Obavezna osiguranja)

(1) Obaveznim osiguranjima smatraju se:

- a) obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje;
- b) obavezno zdravstveno osiguranje;
- c) obavezno osiguranje od nezaposlenosti.

(2) Obavezna osiguranja, obavezno osiguranjalica, prava i obaveze iz osiguranja i nosioci obaveznih osiguranja uređeni su propisima o obaveznim osiguranjima i posebnim propisima.

Član 4. (Obaveza doprinosa)

(1) Obavezom doprinosa smatra se teret što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti za svoje lično osiguranje ili što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti u korist drugog lica – osiguranika.

(2) Obavezom doprinosa smatraju se i druge obaveze, odnosno postupci: obračunavanje obaveze, plaćanje nastale obaveze te izvještavanje o obračunatim i plaćenim doprinosima.

(3) Obaveza doprinosa vezana je uz period proveden u osiguranju i uz osnov osiguranja. Početak i prestanak perioda osiguranja te osnov osiguranja utvrđuju nosioci obaveznih osiguranja.

(4) Izuzetno od odredbe stava 1. ovogčlana, obaveza doprinosa prema stavu 2. ovogčlana nije nužno vezana uz period proveden u osiguranju.

(5) Obaveze doprinosa po više osnova i za isti period međusobno se ne isključuju.

Član 5. (Obveznik doprinosa)

(1) Obveznikom doprinosa smatra se osiguranik, odnosno fizičkolice, poduzetnik ili poslovni subjekt, zavodi, fondovi, organi uprave i druga pravna ili fizička lica, određena propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju u slučaju nezaposlenosti.

(2) Licem koje ima uređen status osiguranika smatra se fizičkolice koje je kod nosioca obaveznih osiguranja prijavljeno ili je trebalo biti prijavljeno kao osiguranolice po osnovu obaveznog osiguranja za koje je, ovim zakonom, propisana obaveza doprinosa.

(3) Obveznici doprinosa su i stranci koji se u skladu sa propisima o obaveznim osiguranjima i zavisno od svog radnog ili socijalnog statusa u Federaciji smatraju obavezno osiguranim licima, odnosno koji u Federaciji obavljaju djelatnosti ili ostvaruju primanja prema kojima je propisana obaveza doprinosa, osim ako međudržavnim ugovorima nije drugačije uređeno.

(4) Obveznik doprinosa je poduzetnik koji je obavezno osiguran prema nekoj od osnova obaveznih osiguranja i ako ostvaruje dohodak iz osnova obavljanja samostalne djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenu djelatnost ili samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja ili samostalnu djelatnost poljoprivrede i šumarstva ili neku od ostalih samostalnih djelatnosti ili po osnovu druge samostalne djelatnosti u skladu sa propisom o porezu na dohodak, prema osnovu osiguranja, ali i prema ostalim osnovama iz ovog stava.

Član 6. (Dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje)

Dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje, prava i obaveze iz osiguranja i nosilac dobrovoljnog osiguranja, uređeni su propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju i posebnim propisima.

Član 7. (Poslovi prikupljanja i naplate doprinosa)

Poslovima prikupljanja i naplate doprinosa smatraju se: utvrđivanje obaveze i obračunavanje iznosa doprinosa, evidentiranje nastalih obaveza, naplata i prisilna naplata, nadzor, pokretanje i provođenje prekršajnog postupka zbog povreda odredaba ovogzakona, izvještavanje nosilaca osiguranja o utvrđenoj osnovici, obračunatim i naplaćenim doprinosima te ostali poslovi vezani za prikupljanje i naplatu doprinosa.

Poslove prikupljanja i naplate doprinosa obavlja Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Porezna uprava).

POGLAVLJE II. OBAVEZNI DOPRINOSI

Odjeljak A. Vrste doprinosa i stope doprinosa po vrstama osiguranja

Član 8. (Vrste doprinosa)

Za finansiranje obaveznih osiguranja obaveza je obračunavanja i plaćanja doprinosa po vrstama:

- a) doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje;
- b) doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje;
- c) doprinosa za obavezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Član 9. (Doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje)

(1) Iz osnove, na teret obveznika doprinosa, stopa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje je 18,50%.

(2) Na osnovicu, dodatni doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja s uvećanim trajanjem, za osiguranika kod kojeg se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa:

- a) kao 14 mjeseci, obračunava se po stopi od 3,83%
- b) kao 15 mjeseci, obračunava se po stopi od 5,75%
- c) kao 16 mjeseci, obračunava se po stopi od 7,67%
- d) kao 18 mjeseci, obračunava se po stopi od 11,50%

(3) Posebni doprinos za osiguranje za slučaj invalidnosti i smrti zbog povrede na radu i profesionalne bolesti za lica iz člana 21., 36. i 37. ovog zakona, te ostalalica osigurana u određenim okolnostima u skladu sa propisom o penzijskom i invalidskom osiguranju, obračunava se po stopi od 5%.

Član 10. (Doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje)

Za obavezno zdravstveno osiguranje vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

- a) doprinos za zdravstveno osiguranje iz osnove obračunava se po stopi od 13,5%.

b) posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inostranstvu propisuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog Federalnog ministarstva finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

c) doprinos za zdravstveno osiguranje koji se:

- 1) za osiguranika korisnika penzije, iz člana 31. st. (1) i (3) ovogzakona, obračunava po stopi od 1,2%;
- 2) za osiguranika nezaposlenolice iz člana 22. ovog zakona, kao i lice na stručnom osposobljavanju iz člana 21. ovogzakona obračunava po stopi od 2%;
- 3) za osiguranike iz čl. 36. i 37. ovog zakona, za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, obračunava po stopi od 5%;
- 4) za osiguranike iz člana 38. ovog zakona, u određenim okolnostima, obračunava po stopi od 2%.

Član 11.

(Doprinosi za obavezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti)

Doprinos za obavezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti obračunava se po stopi od 1%.

Član 12.

(Obavezni doprinosi za osiguranike po osnovu samostalnog rada)

Doprinosi i stope na osnovicu:

- a) doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi od 18,50%
- b) doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 13,50%
- c) doprinos za osiguranje u slučaju nezaposlenosti po stopi od 1%

Odjeljak B. Obveznici i obaveze doprinosa

Član 13.

(Obveznici doprinosa)

(1) Obveznici doprinosa su:

- a) radnici;
- b) izabrana, imenovana i postavljenalica koja ostvaruju zaradu, odnosno plaću i ili razliku zarade, odnosno plaće;
- c) direktor koji poslovodnu funkciju obavlja u radnom odnosuili bez radnog odnosa;

- d) lica koja obavljaju privremene i povremene poslove po ugovoru zaključenom neposredno s poslodavcem;
- e) lica koja ostvaruju naknadu plaće u skladu sa propisom koji uređuje finansijsku podrškuporodici sa djecom;
- f) lica koja ostvaruju naknadu u skladu sa propisom koji uređuje obavezno zdravstveno osiguranje;
- g) lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu;
- h) vjerski službenici;
- i) lica zaposlena u inostranstvu; koje prima plaću u FBiH
- j) inostrani penzioneri;
- k) strani državljeni u ovisnosti od radnog i/ili socijalnog statusa;
- l) ostalalica uključena u obavezno osiguranje, u skladu sa propisima kojim se uređuje obavezno osiguranje.

(2) Obveznici doprinosa na osnovicu su:

- a) poljoprivrednici;
- b) poduzetnici;
- c) poslodavci za radnike za vrijeme neplaćenog odsustva u skladu sa propisom koji uređuje sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- d) vlasnik privrednog društva sa sjedištem na području Federacije ukoliko nije obavezno osiguran po drugom osnovu;
- e) isplatalacpenzija za korisnike penzija za koje vrši isplatu;
- f) nadležna javna služba za zapošljavanje u skladu sa propisima o posredovanju u zapošljavanju;
- g) zavodi, fondovi, organi uprave i druga pravna ili fizičkalica u skladu sa ovim zakonom.

(3) Poslodavac je obveznik dodatnog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja koji se zaposlenom računa s uvećanim trajanjem, u skladu sa zakonom.

(4) Obveznici doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za slučaj invalidnosti i fizičke onesposobljenosti po osnovu povrede na radu i profesionalne bolesti i doprinosa za zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, u slučajevima utvrđenim zakonom jesu:

- a) zadruga - za lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju privremene i povremene poslove preko zadruge, u skladu sa zakonimakoji uređuju sistem obaveznog socijalnog osiguranja;
- b) zavod za zapošljavanje -za lica promijenjene radne sposobnosti, koje javna služba za zapošljavanje s evidencije upućuje na prekvalifikaciju, odnosno dokvalifikaciju;

- c) organ, organizacija ili ustanova (škola, fakultet i dr.) - kod koje se učenik ili student nalazi na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;
- d) organ, organizacija ili ustanova u kojoj se obavlja volonterski rad, odnosno služba za zapošljavanje kada ona uputi na volonterski rad - za volontera;
- e) organ, organizacija ili ustanova u kojoj se lice stručno osposobljava – za lice koje se stručno osposobljava;
- f) drugi pravni subjekti, u skladu sa zakonima i drugim propisima koji uređuju sistemobavezognog osiguranja.

Član 14.

(Obaveze doprinosa i druge obaveze za osiguranike prema radnom i/ili socijalnom statusu)

Za osiguranike iz člana 13. stav (1) ovog zakona obaveza doprinosa (teret), koji je obveznik doprinosa, obaveza obračunavanja, obaveza plaćanja i izvještavanja, vrste doprinosa i stope za obračun, osnovica za obračun doprinosa, način obračunavanja, rokovi za uplatu i obaveza izvještavanja zavise od osnove osiguranja, odnosno od radnog i/ili socijalnog statusa osiguranika.

Član 15.

(Za osiguranika po osnovu radnog odnosa)

(1) Za osiguranika po osnovu radnog odnosa obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac ili drugolice koje umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

Odjeljak C. Obračunavanje i plaćanje doprinosa

Član 16.

(Obračun doprinosa za osiguranika po osnovu radnog odnosa)

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice prema mjesecnoj osnovici – plaći iz člana 17. ovog zakona, i to:

- a) doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi iz člana 9. stav (1) ovog zakona
- b) doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi iz člana 10. tačka a) ovog zakona
- c) doprinos za osiguranje u slučaju nezaposlenosti po stopi iz člana 11. ovog zakona.

Član 17. **(Osnovica za obračun doprinosa)**

(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest plaća odnosno primanje od nesamostalnog rada, oporezivo porezom na dohodak, što ga poslodavac ili drugolice umjesto poslodavca isplaćuje ili daje u stvarima i/ili uslugama ili je bilo dužno isplatiti osiguraniku za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu.

(2) U mjesečnu osnovicu uključene su i naknade plaće: za prekid rada koji nije prouzročio radnik, za vrijeme praznika za koje se po zakonu ne radi, za vrijeme odsustva s posla radnika u vrijeme korištenja godišnjeg odmora, za vrijeme odsustva s posla u skladu sa zakonom, kolektivnom ugovoru i dr., za vrijeme odsustva radnika s posla radi obrazovanja i stručnog osposobljavanja i prekvalifikacije radnika, u slučajevima privremene spriječenosti za rad uslijed bolesti do 42 dana i zbog povrede na radu ili oboljenja od profesionalne bolesti koja se isplaćuje iz sredstava pravnog, odnosno fizičkoglica kod kojeg je osiguranik zaposlen.

(3) U mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa po stopama iz člana 16. ovogzakona uključeni su i iznosi ostalih primanja od nesamostalnog rada, oporezivih porezom na dohodak i to: naknada za topli obrok, naknada za prijevoz na posao i s posla i naknada za regres.

(4) U mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa po stopama iz člana 16. ovog zakona uključena su i ostalaprimanjašto ih poslodavac isplaćuje ili daje radniku za obavljeni rad u skladu sa ugovorom o radu, pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom ili posebnim propisom, a ta se primanja ne odnose na naknadu za rad u određenom mjesecu, kao što su: dodatna plaća (van redovnih mjesecnih plaća) i ostala sličnaprimanjaod nesamostalnog rada.

(5) U mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa po stopama iz člana 16. ovogzakona uključena su i primanjapo osnovu naknada, koristi, premija, potpora, bonusa, nagrada, dnevničica, terenskog dodatka i otpremnine i ostalaprimanja, isplaćeni iznad neoporezivih iznosa, u skladu s propisima o porezu na dohodak.

(6) U mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa po stopama iz člana 16. ovog zakona uključene su i zaostale plaće odnosno razlike plaća koje se odnose na protekle porezneperiode, a koje se radniku ili bivšem radniku isplaćuju u tekućem poreznom periodu na osnovu sudske presude osim iznosa zateznih kamata koje se u ovom slučaju ne smatraju oporezivim prihodom od nesamostalnog rada.

(7) Mjesečna osnovica utvrđena prema st. (1) i (2) ovog člana ne može iznositi manje od iznosa što ga je poslodavac ili drugolice umjesto poslodavca dužno isplatiti osiguraniku prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, odnosno prema drugom aktu koji

uređuje obaveze poslodavca prema radniku, ali ne može biti niža od najniže plaće u skladu sa Općem kolektivnim ugovorom ili posebnim propisom.

(8) Mjesečna osnovica utvrđena prema st. (1) i (2) ovog člana za lice koje obavlja poslovodnu funkciju direktorane može iznositi manje od iznosa što ga je poslodavac dužan isplatiti prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, odnosno prema drugom aktu koji uređuje obaveze poslodavca prema direktoru, ali ne može biti niža od iznosa prosječne plaće.

(9) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, osnovicom za obračun doprinosa ne smatra se trošak pripremanja obroka u vlastitom restoranu kod poslodavca ili obroka isporučenog poslodavcu od lica registrovanog za usluge keteringa u iznosu do 4,50 KM dnevno po radniku.

(10) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, za radnike kojima se isplaćuje mjesečna plaća u visini do 65% prosječne mjesečne neto plaće, u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće i niskoakumulacijskim djelatnostima tradicionalnih, starih, zanata utvrđenih posebnim propisom, mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

Član 18.

(Način obračunavanja doprinosa)

(1) Obaveze doprinosa obračunavaju se pojedinačno - za svakog osiguranika i prema plaći za svaki mjesec ili dio mjeseca u kojem je radnik bio u radnom odnosu, odnosno prema svakom pojedinačno isplaćenom ostalom primanju.

(2) Doprinosi prema plaći obračunavaju se istovremeno s obračunom plaće i dospijevaju na naplatu istovremeno s isplatom plaće.

(3) Doprinosi prema ostalim primanjima obračunavaju se prije isplate primanja i dospijevaju na naplatu istovremeno s isplatom ostalih primanja.

(4) Izuzetno od odredbe stava (2) ovog člana, doprinosi prema plaći ili prema dijelu plaće koja se ne isplati do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec moraju se obračunati i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(5) Ako se plaća ili dio plaće daje u stvarima i/ili uslugama ili u korištenju nekog prava, doprinosi se, prema tako isplaćenoj plaći ili dijelu plaće obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje, odnosno korištenje prava, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(6) Prema ostalim primanjima koji se daju u stvarima i/ili uslugama ili u korištenju nekog prava doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje ili korištenje.

(7) Doprinose obračunate iz osnovice poslodavac, odnosno isplatilac plaće umjesto poslodavca obustavlja od plaće i ostalih primanja te ih plaća u ime i u korist osiguranika.

(8) O vrsti i iznosu obaveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunati, periodu na koji se obaveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunska ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvještaj i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok, te oblik i sadržaj obračunske isprave i izvještaja propisat će federalni ministar finansija (u daljem tekstu: ministar).

Član 19.

(Za izabrana ili imenovana ili postavljenalica)

(1) Za osiguranika po osnovu izabranih ili imenovanih ili postavljenih lica obveznik doprinosi iz osnovice je osiguranik.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti, u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabranog ili imenovanog lica, odnosno pravnolice ili drugi pravni subjekt u kojem osiguranik obavlja poslovodnu funkciju direktora.

(3) Doprinosi za obveznike iz stava (1) ovog člana se obračunavaju i uplaćuju shodno odredbama čl. 16. do 18. ovog zakona.

(4) Za osiguranika po osnovu obavljanja poslovodne funkcije direktor bez radnog odnosa, obveznik doprinosi iz osnovice je osiguranik, ukoliko nije osiguran po drugom osnovu.

(5) Za osiguranika iz stava (4) ovog člana doprinosi se obračunavaju po stopama iz člana 9. stav (1), i člana 10 tačka a) ovog zakona, na mjesечnu osnovicu koju čini iznos primanja koje se isplaćuje direktoru za taj mjesec, ali ne može biti niža od iznosa prosječne plaće.

(6) Za osiguranika po osnovu obavljanja funkcije direktora bez radnog odnosa, ukoliko je osiguran po drugom osnovu, na primanja koja podliježu obavezi poreza na dohodak, izuzev lica iz stava (7) ovog člana, doprinosi se obračunavaju po stopi iz člana 9. stav (1) ovog zakona.

(7) Izuzetno od stava (3) ovog člana, lice koje obavlja poslovodnu funkciju direktora bez radnog odnosa i koja ima status penzionera, kod kojeg neće biti privremeno

obustavljena isplata penzije niti postoji mogućnost naknadnog utvrđivanja nove penzijske osnovice, nije obveznik doprinosa iz osnovice.

Član 20.

(Za osiguranika po osnovu radnog odnosa – izaslanog radnika)

(1) Za osiguranika po osnovu radnog odnosa – izaslanog radnika obveznik doprinosa iz osnovice jest osiguranik.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac ili drugolice koje umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

(3) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa iz člana 16. ovog zakona je što ga utvrđuje poslodavac polazeći od mjesecne plaće koju bi izaslani radnik ostvario za iste, odnosno za slične poslove u Federaciji prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, uvećana za 20%. U mjesecnu osnovicu uključene su i naknade plaće iz člana 17. stav (2) ovog zakona.

(4) Mjesečna osnovica za osiguranika iz stava (1) ovogčlana, ne može biti niža od najniže mjesecne osnovice iz člana 17. stav (7) ovog zakona uvećane za 20%.

(5) O iznosima mjesecnih osnovica za obračun doprinosa za izaslane radnike i za pojedina radna mjesta odnosno poslove i zadaće koje obavlja izaslani radnik poslodavac donosi opći akt u skladu s odredbama propisa o radu.

(6) Osnovicom za doprinose iz člana 16. ovog zakona smatraju se i iznosi ostalih primanja iz člana 17. ovog zakona, koji su oporezivi porezom na dohodak, što ih poslodavac isplaćuje ili daje pored plaće za rad u inostranstvu.

(7) Doprinosi prema mjesecnoj osnovici obračunavaju se i uplaćuju shodno odredbama člana 18. ovog zakona.

Član 21.

(Za osiguranika po osnovu stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i volontera)

(1) Za osiguranika po osnovu stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i volontera obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac koji je primio osiguranika radi stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i volontera.

(2) Za osiguranika iz stava (1) ovogčlana doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesecnoj osnovici iz stava (4) ovogčlana, i to:

a) Posebni doprinos za osiguranje za slučaj invalidnosti zbog povrede na radu i profesionalne bolesti iz člana 9. stav (3) ovog zakona.

b) Posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti iz člana 10. tačka c) podtačka 2) ovog zakona.

(3) Obaveza doprinosa u skladu sa stavom (1) ovog člana obračunava se prema mjesечnim osnovicama koje se odnose na periodu u trajanju do jedne godine.

(4) Mjesečna osnovica za osiguranike iz stava (1) je umnožak prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

(5) Ako poslodavac osiguraniku iz stava (1) ovog člana ne plati primanjepodložno obavezi poreza na dohodak, obaveza doprinosa prema tom primanju utvrđuje se na način propisan za obavezu doprinosa za osiguranike po osnovu obavljanja drugih samostalnih djelatnosti i ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova iz člana 30. ovog zakona.

(6) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 22.

(Za osiguranika po osnovu nezaposlenoglica)

(1) Za osiguranika po osnovu nezaposlenoglica obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest nadležna javna služba za zapošljavanje, na teret sredstava vanbudžetskog fonda.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje za osiguranika iz stava (1) ovog člana se obračunava na osnovicu iz stava (4) ovog člana po stopi iz člana 10. tačka c) podtačka 2) ovog zakona.

(3) Doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje za osiguranika iz stava (1) ovog člana kojem nedostaju tri godine do sticanja uslova za starosnu penziju, u skladu s propisom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica i propisu o penzijskom i invalidskom osiguranju, obračunava se na osnovicu iz stava (4) ovog člana po stopi iz člana 9. stav (1) ovog zakona.

(4) Mjesečna osnovica za osiguranika iz st. (1) i (3) ovog zakona umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

(5) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(6) Izuzetno, služba za zapošljavanje za osiguranika iz stava (1) ovog člana, može izvršiti uplatu doprinosa u jednom iznosu i jednokratno.

Član 23. (Za osiguranike po osnovu obavljanja samostalnih djelatnosti)

(1) Osiguranici po osnovu obavljanja samostalnih djelatnosti obrta i djelatnosti srodnih obrta, slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti), poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti koji od obavljanja tih djelatnosti, u skladu sa propisima o porezu na dohodak, utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za lično osiguranje.

(2) Doprinosi po stopama iz člana 12. ovog zakona obračunavaju se na osnovicu iz stava (4) ovog člana.

(3) Mjesečne osnovice za obračun doprinosa osiguranika iz stava (1) umnožak su iznosa prosječne plaće i koeficijenata, i to:

- a) koeficijenta 0,29 za osiguranika po osnovu poljoprivrede,
- b) koeficijenta 0,40 za osiguranika po osnovu šumarstva,
- c) koeficijenta 0,40 za osiguranika po osnovu trgovca pojedinca,
- d) koeficijenta 0,80 za osiguranika po osnovu obrta i srodrne djelatnosti,
- e) koeficijenta 0,80 za osiguranika po osnovu ostalih samostalnih djelatnosti,
- f) koeficijenta 1,40 za osiguranika po osnovu slobodnog zanimanja.

(4) Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 24. (Za osiguranike po osnovu obavljanja samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku)

(1) Osiguranici po osnovu obavljanja samostalnih djelatnosti obrta i srodrne djelatnosti te poljoprivrede i šumarstva koji od obavljanja tih djelatnosti, u skladu s propisima o porezu na dohodak, porez na dohodak plaćaju prema paušalnom iznosu, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za lično osiguranje.

(2) Doprinosi po stopama iz člana 12. ovog zakona obračunavaju se na osnovicu iz stava (3) ovog člana.

(3) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,70.

(4) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, mjesečna osnovica za obračun doprinosa, za osiguranike koji obavljaju niskoakumulacijske djelatnosti starih tradicionalnih zanata utvrđenih posebnim propisom i za obveznike koji obavljaju prijevoz putnika samo s jednim sredstvom prijevoza i bez zaposlenika, je umnožak iznosa

prosječne plaće i koeficijenta 0,40, a za obveznike koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost mjeseca osnovica za obračun doprinosa je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,29.

(5) Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 25. **(Za osiguranika vjerskog službenika)**

(1) Osiguranik - vjerski službenik, koji ne zasniva radni odnos i kojem se ne isplaćuje plaća, obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za lično osiguranje.

(2) Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinos za zdravstveno osiguranje, po stopama iz člana 12. ovogzakona obračunavaju se na osnovicu koju čini umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 26. **(Za osiguranika po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalnog umjetnika kojemu se doprinosi plaćaju iz budžeta)**

(1) Za osiguranika po osnovu samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalnog književnika, umjetnika i sl. kojemu se, prema posebnom propisu kantonalne skupštine, doprinosi plaćaju iz budžeta, obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest kanton, odnosno ministarstvo nadležno za kulturu.

(2) Obveznik obračunavanja jest ministarstvo nadležnoza kulturu ili drugo tijelo ovlašteno od tog ministarstva.

(3) Doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinos za zdravstveno osiguranje, po stopama iz člana 12. ovogzakona, obračunavaju se na osnovicu prema mjesечноj osnovici iz stava (4) ovogčlana.

(4) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,80.

(5) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 30-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 27.

(Za ostalalica osigurana na zdravstveno osiguranje)

- (1) Obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za lično osiguranje je:
- a) Osiguranik - vlasnik privrednog društva sa sjedištem na području Federacije ukoliko nije obavezno osiguran po drugom osnovu;
  - b) Osiguranik – lice koje se prijavljuje na lično zdravstveno osiguranje jer mu zdravstvena zaštita nije osigurana po drugom osnovu, a ima sredstva za izdržavanje.

(2) Doprinos po stopi iz člana 10. tačka a) ovogzakona obračunava se na osnovicu koja je: dvostruki iznos prosječne plaće za osiguranika iz stava (1) tačka a) ovogčlana, a za osiguranika iz stava (1) tačka b) ovogčlana umnožak prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 28.

(Za osiguranika po osnovu zaposlenja u inostranstvu kodinostranih poslodavaca)

(1) Osiguranik po osnovu zaposlenja u inostranstvu kod međunarodne organizacije i inostranog poslodavca, ako nije obavezno osiguran kod inostranog nosioca socijalnog osiguranja, obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za lično osiguranje.

(2) Doprinosi iz člana 16. ovogzakona se obračunavaju na osnovicu koju čini umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1,00.

(3) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-togu mjesecu za prethodni mjesec.

Član 29.

(Za osiguranika po osnovu zaposlenja u Federaciji kod pravnog ili fizičkoglica nerezidenta Federacije)

(1) Osiguranik po osnovu zaposlenja u Federaciji kod pravnog ili fizičkoglica nerezidenta Federacije, humanitarne organizacije – nerezidenta Federacije, međunarodne organizacije i ustanove ili stranog diplomatskog i konzularnog predstavništva, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa.

(2) Izuzetno od stava 1. ovogčlana obračunavanje i uplatu doprinosa na način propisan ovim zakonom može vršiti i nerezident Federacije, kod kojeg je obveznik zaposlen.

(3) Doprinosi iz člana 16. ovogzakona se obračunavaju na osnovicu prema mjesecnoj osnovici iz stava (4) i (5) ovogčlana.

(4) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa je plaća odnosno primanjeod nesamostalnog rada, oporeziv porezom na dohodak, što ga poslodavac isplaćuje ili daje u stvarima i uslugama ili je bio dužan isplatiti osiguraniku za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu i drugim propisima.

(5) Osnovica iz stava (4) ovogčlana ne može biti niža od:

- a) prosječne plaće zaposlenih na teritoriju Federacije, za radna mjesta koja odgovaraju nivou obrazovanja zaključno sa srednjom stručnom spremom,
- b) dvostrukе prosječne plaće, za radna mjesta koja odgovaraju nivou obrazovanja zaključno sa visokom stručnom spremom,
- c) trostrukе prosječne plaće, za radna mjesta koja odgovaraju nivou postdiplomske stručne spreme.

(6) Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 30.

(Za osiguranike koji ostvaruju primanja po osnovu obavljanja privremenih i povremenih poslova, od povremenih slobodnih zanimanja i ostalih aktivnosti)

(1) Za osiguranike koji ostvaruju primanja po osnovu obavljanja privremenih i povremenih poslova, od povremenih slobodnih zanimanja i ostalih aktivnosti: po osnovu članstva u predstavničkim i izvršnim tijelima državne, entitetske i kantonalne vlasti i jedinicama lokalne samouprave koji mu isplaćuje za rad u tim tijelima i jedinicama ako to primanje nije obuhvaćeno članom 17. st. (1) i (2) ovogzakona, iz osnova ugovora o djelu, ugovora o autorskom djelu, po osnovu rada u komisijama, radnim tijelima i sl., na osnovu članstva u skupštini, nadzornom odboru privrednog društva, člana upravnog odbora, člana odbora za reviziju, člana upravnog vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih lica, člana komisije i odbora tih tijela, stečajnog upravitelja i sudije porotnika koji nema svojstvo zaposlenika na sudu, primanja za povremene djelatnosti revizora, poreznih savjetnika, računovođa, inžinjera, arhitekata, geodeta, prevodilaca, dizajnera, organizatora, turističkih vodiča, aktuara, ovlaštenih procjenjivača, naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudija i delegata i sl., obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa u ime osiguranika jest isplatalacprimanja.

(3) Doprinosi se obračunavaju po stopama iz člana 9. stav (1) i člana 10. tačka a) ovogzakona, ukoliko osiguranik iz stava (1) ovoga člana nije osiguran po drugom osnovu, a ukoliko je osiguran, obveznik je doprinosa iz člana 9. stav (1) ovogzakona.

(4) Osnovica za obračun doprinosa je svako pojedinačnoprimanje. Obaveze doprinosa obračunavaju se pojedinačno – za svakog osiguranika. Doprinosi se obračunavaju prije isplate primanja osiguraniku, a dospijevaju za plaćanje istovremeno sa isplatom primanja osiguraniku.

POGLAVLJE III. OBVEZNICI OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA DOPRINOSA ZA OSTALE OSIGURANIKE

Član 31.

(Za osiguranika po osnovupenzije ili invalidnine)

(1) Za osiguranika po osnovu korisnika penzije po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije, obveznik obračunavanja i uplate doprinosa je Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje iz člana 10. tačka c) podtačka 1) ovogzakona Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje obračunava na osnovicu koja je sabrani iznos mjesecne penzije koja se isplaćuje svim osiguranicima i dospijeva na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je isplaćena penzija.

(3) Osiguranik po osnovupenzije ili invalidnine iz inostranstva obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za lično zdravstveno osiguranje.

(4) Doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi iz člana 10. tačka c) podtačka 1) ovog zakona osiguranik iz stava (3) ovogčlana obračunava na osnovicu koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40 i dospijeva na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 32.

**(Za osiguranika po osnovulica koje je prekinulo rad, a bivši
ga je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje)**

(1) Za osiguranika po osnovulica koje je prekinulo rad, a bivši ga je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje jest pravno ili fizičkolice ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obavezno zdravstveno osiguranje.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje iz člana 10. tačka a) ovog zakona obračunava se na mjesecnu osnovicu koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 33.

**(Za osiguranika po osnovulica kojeg je pravno ili fizičkolice,
prije stupanja u radni odnos, uputilo na praktični rad)**

(1) Za osiguranika po osnovulice kojeg je pravno ili fizičkolice, prije stupanja u radni odnos, uputilo na praktični rad obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje jest pravno ili fizičkolice ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obavezno zdravstveno osiguranje.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi iz člana 10. tačka a) ovog zakona obračunava se na mjesecnu osnovicu koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 34.

(Za člana porodice lica zaposlenog u inostranstvu)

(1) Za člana porodice lica zaposlenog u inostranstvu obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za svakog pojedinog člana porodice jest lice zaposleno u inostranstvu, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno.

(2) Obavezu doprinosa, mjesecne iznose doprinosa te period na koji se obaveza odnosi utvrđuje nosilac zdravstvenog osiguranja rješenjem za svakoga osiguranog člana porodice.

(3) Doprinos za zdravstveno osiguranje iz člana 10. tačka a) ovogzakona se obračunava na mjesecnu osnovicu koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(4) Doprinos iz stava (3) ovogčlana dospijeva na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 35.

(Za osiguranika po osnovu korištenja porodiljskog odsustva)

(1) Za osiguranika koji se nalazi na porodiljskom odsustvu obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa je isplatilac naknade plaće.

(2) Doprinosi iz člana 16. ovog zakona obračunavaju se prema mjesecnoj bruto naknadi plaće.

(3) Doprinosi iz stava (2) ovog člana obračunavaju se i dospijevaju na naplatu istovremeno s isplatom naknade.

Član 36.

(Za osiguranika, učenika i studenta, za vrijeme društveno organizovanog radnog angažovanja - oblici zadrugarstva učenika i studenata)

(1) Za osiguranalica - učenike i studente,ako se nalaze na redovnom školovanju do navršenih 26 godina života, za vrijeme društveno organizovanog radnog angažovanja preko posrednika (oblici zadrugarstva učenika i studenata),obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest posrednik pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata.

(2) Posebni doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje za lica u određenim okolnostima, po stopi iz člana 9. stav (3) ovogzakona, i doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti po stopi iz člana 10. tačka c) podtačka 3) ovogzakona se obračunavaju na osnovicu koja predstavlja svako pojedinačnoprimanje koje se isplaćuje za rad pojedinog učenika ili studenta.

(3) Doprinosi se obračunavaju s obračunom primanja i dospijevaju na naplatu istovremeno s isplatom primanja.

Član 37.

(Za lica koja nisu osigurana po drugom osnovu)

(1) Za lica u određenim okolnostima u skladu s propisima iz obaveznog osiguranja, koja nisu osigurana po drugom osnovu, na penzijsko i invalidsko osiguranje i na zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti,obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa su:

a) za osiguranike po osnovu učenika i studenata za vrijeme obavljanja obaveznog praktičnog rada u toku sticanja obrazovnog odgojaobveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je obrazovno - odgojna ustanova;

- b) za lica promijenjene radne sposobnosti, koja javna služba za zapošljavanje s evidencije upućuje na prekvalifikaciju, odnosno dokvalifikaciju, obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je javna služba;
- c) za lice za vrijeme učestvovanja na organizovanim sportskim takmičenjima obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je organizator sportskih takmičenja;
- d) za licaza vrijeme obavljanja javnih radova obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je investitor radova;
- e) za lica za vrijeme stručnog osposobljavanja za rad djece s teškoćama u razvoju obveznik plaćanja doprinosa je preduzeće i drugo pravnolice kod kojeg se nalaze na stručnom osposobljavanju;
- f) za lica za vrijeme izdržavanja kazne zatvora obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je kazneno-popravna ustanova;
- g) za lica koja nisu osigurana po drugom osnovu, osigurana su za slučaj gubitka radne sposobnosti i smrti, kao posljedice povrede na radu, odnosno profesionalne bolesti, a obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je preduzeće i drugo pravno lice koje ih poziva:
  - 1) za vrijeme učestvovanja u društveno organizovanim radnim akcijama pri obnovi i izgradnji zemlje,
  - 2) za vrijeme obavljanja poslova po nalogu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave civilne zaštite,
  - 3) za vrijeme obavljanja javne i druge društvene funkcije ili građanske dužnosti na poziv državnih ili drugih ovlaštenih organa, kao članovi operativnih sastava dobrovoljnih vatrogasnih organizacija u obavljanju poslova gašenja požara i zaštite od drugih nesreća i kao članovi gorske službe spašavanja, odnosno ronioci za vrijeme učestvovanja u otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi, odnosno imovine ili učestvovanja u spašavanju ljudi, odnosno imovine.
- h) za vrijeme učestvovanjau akciji spašavanja ili odbrane od elementarnih nepogoda (požar, poplava, zemljotres i druge nepogode prouzrokovane višom silom) na teritoriju Federacije ili u akciji poduzetoj radi spašavanja života građana ili otklanjanja materijalne štete na imovini obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je preduzeće i drugo pravnolice koje ih poziva,
- i) za vrijeme pružanja pomoći organima vlasti po njihovom zahtjevu obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa je organ vlasti koja ih poziva.

(2) Doprinosi za osiguranike iz stava (1) ovogčlana se obračunavaju na osnovicu, koja jeumnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta iz člana 40. ovog zakona i to:

- a) posebni doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, po stopi iz člana 9. stav (3) ovogzakona,
- b) doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti po stopi iz člana 10. tačka c) podtačka 3) ovogzakona.

(3) Doprinos dospijeva na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 38.

(Za ostalalica osigurana na zdravstveno osiguranje u određenim okolnostima)

(1) Za ostalalica koja su obavezno osigurana na zdravstveno osiguranje: djeca od rođenja do polaska u školu, učenici i studenti, lica nakon navršenih 65 godina života, lica civilne žrtve rata, socijalno ugroženalica, lica smještena u ustanove socijalne zaštite i lica koja primaju stalnu novčanu naknadu, lica kojima je priznat status raseljene osobe, lica u statusu socijalne potrebe, kao i drugalica koja ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu spropisom o zdravstvenom osiguranju i drugim posebnim propisima, ako to pravo ne mogu ostvariti po drugom osnovu, obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja je nadležni organ uprave kantona i drugalica u skladu saodredbama navedenih propisa.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje, po stopi iz člana 10. tačka c) podtačka 4) ovogzakona, se obračunava na osnovicu prema mjesечноj osnovici koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

POGLAVLJE IV. OBAVEZE DOPRINOSA PREMA NAKNADI PLAĆE

Član 39.

(Obveznik plaćanja doprinosa na naknade plaće)

(1) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja ostvaruje na teret sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja jest kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja.

(2) Za osiguranika koji ostvaruje pravo na plaćeni dopust ili na rad s polovinom punog radnog vremena radi njege djeteta s teškoćama u razvoju, te po tom osnovu ostvaruje pravo na naknadu plaće na teret sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja, obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja jest kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja.

(3) Doprinosi iz člana 16. ovogzakonase obračunavaju prema mjesecnoj osnovici koja je iznos bruto naknade plaće za određeni mjesec, utvrđena posebnim propisom idospijevaju na naplatu istovremeno s isplatom naknade.

POGLAVLJE V. OSTALE OBAVEZE DOPRINOSA

Član 40.

(Posebne odredbe o osnovicama i obavezi doprinosa)

Najniža mjesecna osnovica, koju čini umnožak prosječne plaće i iznosa koeficijenta 0,35 primjenjuje se za obračun doprinosa i za sve osiguranike i za sve slučajeve za koje ovim zakonom nije propisana drugačija osnovica.

Član 41.

(Srazmjerni iznos osnovice i viša osnovica za obračun doprinosa)

(1) Obveznik doprinosa kojemu je osnovica za obračun doprinosa propisana u mjesечnom iznosu kao umnožak iznosa prosječne plaće i određenog koeficijenta, a sam je obveznik doprinosa za svoje osiguranje, može izabrati višu osnovicu za obračun doprinosa od mjesecne osnovice propisane za osnov po kojem je osiguran.

(2) Radi izbora više osnovice, osiguranik može izabrati viši koeficijent za izračun više osnovice, a to mogu biti koeficijenti: 1,0 ili 2,0 ili 3,0.

(3) Viša mjesecna osnovica primjenjuje se za obračun svih doprinosa koji su propisani prema osnovu osiguranja osiguranika koji je izabrao višu osnovicu.

(4) Obaveza doprinosa prema višoj mjesecnoj osnovici nastaje od prvog dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva Poreznoj upravi i prestaje posljednjeg dana u mjesecu u kojem je podnesen zahtjev za prestanak obaveze prema višoj osnovici.

Član 42.

(Obaveza doprinosa za stranca u Bosni i Hercegovini i državljanina BiH u stranoj zemlji)

(1) Stranac iz države s kojom Bosna i Hercegovina nije sklopila međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju obveznik je doprinosa u skladu s odredbama ovogzakona, zavisno od njegovog radnog i/ili socijalnog statusa u Bosni i Hercegovini.

(2) Za stranca iz države s kojom je Bosna i Hercegovina sklopila međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju obaveza doprinosa zavisi od njegovog radnog i/ili

socijalnog statusa u Bosni i Hercegovini i o njegovu statusu u obaveznom osiguranju te države, ali i u skladu s odredbama tog ugovora.

(3) Za državljanina Bosne i Hercegovine koji ima uređen status u osiguranju u državi s kojom je Bosna i Hercegovina sklopila međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju obaveza doprinosa zavisi od njegovog statusa u obaveznom osiguranju te države, ali i u skladu s odredbama tog ugovora.

POGLAVLJE VI. PERIOD OBAVEZE DOPRINOSA

Član 43.

(Početak, period i prestanak obaveze doprinosa)

(1) Obaveza doprinosa nastaje s prvim danom provedenim u osiguranju i prestaje s posljednjim danom u osiguranju, što ih utvrđuju nosioci osiguranja.

(2) Period obaveze doprinosa jest period koje osiguranik proveđe u osiguranju prema bilo kojoj od osnove obaveznih osiguranja, a to mogu biti:

- a) dani (od–do unutar određenog mjeseca)
- b) mjeseci (puni) ili
- c) godina (puna) u osiguranju.

(3) Osnovica prema kojoj su obračunati doprinosi, koja nije neposredno vezana uz periodu kojem je osiguranik proveo u osiguranju u skladu sa stavom (2) ovog člana, smatra se osnovicom za godinu u kojoj su doprinosi obračunati prema toj osnovici i plaćeni.

(4) Porezna uprava prestaje evidentirati mjesecne obaveze doprinosa osiguraniku za kojeg postoje dokazi o tome da su prestali uslovi obaveze osiguranja, kao što su dokaz da je osiguranik prestao s obavljanjem djelatnosti na osnovu koje je nastala obaveza prijave na osiguranja ili dokaz da je osiguranik umro.

(5) Prestanak evidentiranja mjesecnih obaveza doprinosa iz stava (4) ovogčlana nastaje od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon saznanja o nastanku okolnosti i Porezna uprava o tome obavještava nosioca osiguranja.

POGLAVLJE VII. ZASTARA

Član 44. (Rok za zastaru)

(1) Pravo na obračun obaveze doprinosa i kamata te na naplatu doprinosa i kamata kao i pravo obveznika na povrat više uplaćenih doprinosa i kamata zastarijeva u skladu s propisom koji uređuje spomenute oblasti.

(2) Stav (1) ovog člana, u dijelu utvrđivanja zastare prava na obračun i naplatu obaveze, se ne odnosi na doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje. Utvrđivanje zastare prava na obračun i naplatu kamata kao i prava obveznika na povrat više uplaćenih doprinosa i kamata vršit će se u skladu s propisom koji uređuje spomenutu oblast.

Član 45. (Utvrđivanje zastare)

(1) Iznos duga za čiju je naplatu nastupila zastara otpisuje se na osnovu rješenja kojim je utvrđena zastara prava na naplatu određene vrste doprinosa i kamata.

(2) Postupak utvrđivanja zastare provodi Porezna uprava u skladu s propisom koji uređuje spomenutu oblast.

(3) Izuzetno od odredbe stava (2) ovog člana, za iznos duga za čiju je naplatu nastupila zastara, a isti nije evidentiran kod Porezne uprave, otpis duga vrši nosilac osiguranja kod kojeg je dug evidentiran.

(4) Radi utvrđivanja zastare prava na naplatu duga doprinosa i kamata u određenim slučajevima kada to Porezna uprava ili nosilac osiguranja ocijene (u slučaju dužnika koji je umro, u slučaju dužnika koji je nedostupan više godina i slično), postupak se može pokrenuti po službenoj dužnosti.

POGLAVLJE VIII. DOBROVOLJNI OSIGURANICI

Član 46. (Dobrovoljni osiguranici na penzijsko i invalidsko osiguranje)

(1) Dobrovoljni osiguranici na penzijsko i invalidsko osiguranje u skladu sa propisima kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za lično osiguranje.

(2) Doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi iz člana 12. tačka a) ovogzakona obračunava se na mjesecnu osnovicu koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenata 1.

(3) Dobrovoljni osiguranik može izabrati višu osnovicu za obračun doprinosa od mjesecne osnovice iz stava (2) ovogčlana, shodno odredbama člana 41. ovogzakona.

(4) Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

POGLAVLJE IX. OSTALE ODREDBE

Član 47. (Utvrđivanje obaveze doprinosa)

(1) Obveznik obračunavanja doprinosa, za osiguranike iz čl. 15., 19., 20., 23., 24., 29., 30., 35. i 39.ovogzakona sastavlja izvještaj o vrsti i iznosu obaveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunati, periodu na koji se obaveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi i dostavlja ga nadležnoj ispostavi Porezne uprave istog, a najkasnije narednog dana od dana isplate plaće odnosno primanja.Način, oblik i sadržaj izvještaja propisat će ministar.

(2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovogčlana obveznik obračunavanja doprinosa, za osiguranike iz čl. 21., 22., 25., 26., 27., 28., 31., 32., 33., 34., 36., 37., 38., 42. i 46.ovogzakona sastavlja izvještaj o vrsti i iznosu obaveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunati, periodu na koji se obaveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi i dostavlja ga nadležnoj ispostavi Porezne uprave najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec. Način, oblik i sadržaj izvještaja propisat će ministar.

(3) Izvještaj o obračunatim doprinosima obveznik uplate doprinosa je dužan dostaviti u navedenom roku u stavu (1) ovogčlana i u slučaju kada nije izvršena isplata plaće do kraja mjeseca kad je dospjela plaća.

(4) Izvještaji iz st. (1) i (2) ovogčlana, koje je Poreznoj upravi dužan podnosit obveznik obračunavanja doprinosa smatra se poreznom prijavom u smislu odredabapropisa koji uređuje pomenutu oblast.

Član 48. (Plaćanje doprinosa)

(1) Uplata doprinosa vrši se u konvertibilnim markama.

(2) Obveznici uplate doprinosa iz ovogzakona uplaćuju doprinose na račune u skladu sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije kao i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovogzakona.

(3) Doprinosi se uplaćuju po vrsti na propisane uplatne račune putem ovlaštene organizacije za obavljanje unutrašnjeg platnog prometa (OOPP).

(4) Poslodavac je dužan OOPP-u istovremeno predati naloge za isplatu plaće, naloge za uplatu poreza i uplatu doprinos, a plaćanja vršiti u skladu sa odredbama propisa o unutrašnjem platnom prometu.

(5) OOPP preko koje se vrši realizacija naloga za isplatu plaća, naknada plaća, naknada iz osnova radnog odnosa koje nemaju karakter plaće, te ugovorene naknade u cijelini ili djelimično, do isteka dana u kome je realizovala naloge za te isplate, dostavlja u elektronskoj formi, Poreznoj upravi informacije o izvršenom platom prometu za iste, sa naznakom OOPP-e koja je realizovala naloge, datuma plaćanja isplatioca, iznosa plaća i naknada plaća i svih naknada, na koje se plaćaju doprinosi, a koja su u toku tog dana realizovana po nalogu svakog isplatioca, iznosa doprinos za obavezna socijalna osiguranja i poreza na dohodak koji su plaćeni, uplatnih računa javnih prihoda na koje su te uplate izvršene i drugim podacima neposredno povezanim s izvršenim nalozima za isplatu plaća, naknada plaća i ostalih naknada koji nemaju karakter plaće, te ugovorenih naknada.

(6) OOPP je dužna postupiti na način iz stava (5) ovogčlana i ukoliko u toku jednog dana realizuje nalog konkretnog isplatioca za plaćanje samo neke od navedenih obaveza koje se, prema ovom zakonu i propisu o porezu na dohodak plaćaju istovremeno s isplatom plaće, naknade plaće i naknade koje nemaju karakter plaće.

(7) Razmjena podataka vrši se u formi i na način koji dogovore Porezna uprava i Udruženje banaka Bosne i Hercegovine.

(8) Po priјemu informacija, Porezna uprava poduzima aktivnosti iz svoje nadležnosti u okviru kancelarijske ili terenske kontrole i, kada su za to ispunjeni zakonom propisani uslovi, podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog, odnosno prijavu za pokretanje kaznenog postupka protiv isplatioca tih prihoda, kao i pokretanje postupka za redovnu, odnosno prinudnu naplatu pripadajućih javnih prihoda.

(9) OOPP je dužna odbiti provođenje naloga za plaćanje za isplatu plaće ako poslodavac, istovremeno uz naloge za plaćanje za isplatu plaće, nije predao i naloge za plaćanje doprinos ili se oni ne mogu u cijelosti provesti.

(10) OOPP je dužna dnevno Poreznoj upravi dostavljati izvještaj o odbijenim nalozima za plaćanje za isplatu plaće poslodavaca koji ne uplaćuju doprinose, o provedenim nalozima za plaćanje za isplatu plaće i o provedenim nalozima za plaćanje ostalih primanja koja nemaju karakter plaće, a na koja se utvrđuje obaveza doprinos.

(11) Na iznose doprinos obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti, koji nisu plaćeni u propisanom roku, plaća se kamata po stopi propisanoj propisom o visini stope kamate na javne prihode za svaki dan zakašnjenja.

(12) U slučaju neplaćanja doprinosu u roku, nadležna Porezna uprava će pokrenuti postupak prisilne naplate u skladu s propisomkoji uređuje pomenutu oblast.

(13) Evidencije o obračunatim i uplaćenim doprinosima vodi organizaciona jedinica Porezne uprave na čijem području se nalazi sjedište obveznika uplate doprinosu, odnosno prebivalište osiguranika koji je sam obveznik doprinosu i obveznik plaćanja doprinosu za lično osiguranje osim registrovanih samostalnih djelatnosti, za koje evidencije o obračunatim i uplaćenim doprinosima vodi organizaciona jedinica Porezne uprave na čijem području je registrovana samostalna djelatnost.

Član 49.

(Ostali postupci)

Postupke utvrđivanja odnosno obračunavanja obaveze doprinosu i postupke inspekcijskog nadzora, načina i vremena plaćanja te redoslijeda plaćanja, naplate, obračuna i plaćanja zateznih kamata, povrata više uplaćenih doprinosu i doprinosu plaćenih bez pravnog osnova, otpisa nenačinljivih doprinosu, zastare, odgode naplate i jemstva te postupke u vezi s ostalim pitanjima koja nisu uređena ovim zakonom provodi Porezna uprava prema odredbama propisa koji uređuje pomenute oblasti.

POGLAVLJE X.KAZNENE ODREDBE

Član 50. (za neplaćanje doprinosu)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

- a) poslodavac – pravnice, koji u istu banku istovremeno ne predaje nalog za plaćanje za isplatu plaće i naloge za plaćanje za uplatu doprinosu (član 48. stav (4))
- b) OOPP koja ne dostavi izvještaje Poreznoj upravi u skladu sčlanom 48. st. (5) i (6),
- c) OOPP ne postupi u skladu sčlanom 48. st. (9) i (10).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM kaznit će se poduzetnik za prekršaj iz stava 1. tačka a) ovogčlana.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovogčlana i odgovornice u pravnomlicu.

Član 51.
(za obveznike uplate doprinosa)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

- a) poslodavac – pravnolice koje za osiguranika po osnovu radnog odnosa ne utvrdi osnovicu (član 17.) niti obračuna i uplati doprinose istovremeno s isplatom plaće, a najkasnije do zadnjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec (član 16. i član 18.) ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obavezama doprinosa iz člana 18. stav (8) u slučaju da ne uplati doprinose,
- b) predstavničko tijelo, izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradsko ili općinske vlasti, ili pravnolice koje za osiguranika po osnovu izabranog, imenovanog ili postavljenoglica ne obračunaju doprinose, ne utvrde osnovicu, odnosno ne uplate doprinose u roku ili ne izvijeste Poreznu upravu o utvrđenim obavezama (član 19.)
- c) poslodavac – pravnolice koji za osiguranika po osnovu radnog odnosa – izaslanog radnika ne obračuna doprinose, ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obavezama doprinosa (član 20.)
- d) poslodavac – pravnolice, predstavničko tijelo, izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradsko ili općinske vlasti, koji za osiguranika po osnovu stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne obračuna doprinose, odnosno ne uplati doprinose u roku, ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obavezama doprinosa(član 21.)
- e) pravnolice, predstavničko tijelo, izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradsko ili općinske vlasti –isplatalac ostalih primanja od druge samostalne djelatnosti iprimanja po ugovoru o obavljanju privremenih i povremenih poslova, ako ne uplati doprinose istovremeno s isplatom primanja(član 30.)
- f) pravnolice, ako kao isplatalac plaće Poreznoj upravi ne dostavi u propisanom roku izještaj o obračunu plaća ili drugih ličnih primanja od nesamostalnog rada, primanja od druge samostalne djelatnosti, primanja po ugovoru o obavljanju privremenih i povremenih poslova, s obračunatim doprinosima, iz člana 47. ovogzakona

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovogčlana i odgovornolice u pravnomlicu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se poduzetnik za prekršaj iz stava (1) tač. a), d), e), f) i g) ovogčlana.

Član 52.
(za obveznike doprinosa za ličnoosiguranje)

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj osiguranik koji je sam obveznik doprinosa za svoje lično osiguranje ako dospjelu obavezu doprinosa ne uplati u roku, i to:

- a) osiguranik po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti), poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti koji od obavljanja samostalne djelatnosti utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti, ako ne obračuna doprinose, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obavezama doprinosa (čl. 23. i 24.)
- b) osiguranik po osnovu člana vjerske zajednice (član 25.)
- c) osiguranik po osnovu zaposlenja u inostranstvu (član 28.)
- d) osiguranik po osnovu zaposlenja kod pravnog ili fizičkoglica nerezidenta Federacije (član 29.)
- e) nosilac osiguranja za lice osigurano po osnovu člana porodice osiguranika koji je zaposlen u inostranstvu (član 34.)
- f) osiguranik po osnovulica koje zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugom osnovu (član 38.).

Član 53.
(za ostale obveznike uplate doprinosa)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

- a) bivši poslodavac koji za osiguranika po osnovulica koje je prekinulo rad, a bivši ga je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje, ne obračuna, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obavezama doprinosa (član 32.),
- b) pravno ili fizičkolice koje za osiguranika po osnovulica koje je pravno ili fizičkolice, prije stupanja u radni odnos, uputilo na praktični rad u drugo pravno ili fizičkolice ne obračuna doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obavezama doprinosa (član 33.),
- c) posrednik pri zapošljavanju učenika i redovnih studenata koji za osiguranika po tom osnovu ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obavezama doprinosa (član 36.),
- d) pravno lice, obveznik uplate doprinosa, ako ne uplati doprinose u propisanom roku (čl. 32.,33.,35., 36.,37. i 38.),

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovogčlana i odgovornolice u pravnomlicu.

Član 54.

Obveznik plaćanja doprinosa kaznit će se za prekršaj prema čl. 50., 51. i 52. tačka a) ovogzakona za prekršaj počinjen prvi put, a za prekršaj počinjen drugi put, uz novčanu kaznu, može mu se izreći i mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine.

POGLAVLJE XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 55.

(1) Ministar će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o primjeni Zakona o doprinosima kojim će se propisati način postupanja pri utvrđivanju i obračunu doprinosa, način dokazivanja, način izvještavanja te oblik i sadržaj izvještaja i druga pitanja kojima će se potanko urediti provođenje odredbizakona i za koja je ovlašten ovim zakonom.

(2) Federalni ministar finansija objavljuje do 31. decembra tekuće godine, za sljedeću kalendarsku godinu, iznose mjesecnih osnovica za obračun doprinosa, koje su propisane kao umnožak iznosa prosječne plaće i određenog koeficijenta, iz čl. 17., 19., 23., 24., 25., 28., 29., 32., 33., 40. i 46. ovog zakona.

(3) Osnovice iz čl. 21., 22., 26., 27., 31., 34., 37., i 38. ovog zakona utvrđuje svojim propisima zakonodavno tijelo kantona.

Član 56.

Doprinose za koje je obaveza plaćanja nastala, odnosno dospjela do dana početka primjene ovog zakona, obveznici plaćanja doprinosa su dužni platitiu skladu s propisima koji su važili do dana početka primjene ovog zakona.

Član 57.

Danom početka primjene ovog zakona na teritoriji Federacije prestaje da važi Zakon o doprinosima („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15 i 104/16).

Član 58.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 1.januara 2018. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona je u članu III. 1. tačka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članu IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije BiH uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

II.1. Analiza sadašnjeg stanja u oblasti doprinosa za obavezna osiguranja:

Stope doprinosa propisane važećim Zakonom o doprinosima su izuzetno visoke, a obuhvat primanja na koja se obračunavaju i plaćaju doprinosi izuzetno mali, što se navodi i u komentarima Svjetske banke i MMF-a.

Važeći Zakon o doprinosima propisuje doprinose za obavezna osiguranja iz osnova radnog odnosa, dok se doprinosi za ostala obavezna osiguranja koja nisu vezana za radni odnos propisuju većim brojem kantonalnih propisa, što ima kao posljedicu da se isto različito reguliše od kantona do kantona.

Važeći Zakon propisuje da obaveza za plaćanje doprinosa i podnošenje izvještaja Poreznoj upravi nastaje u momentu isplate plaće, što ima za posljedicu da Porezna uprava ne raspolaže podacima o stvarnim obavezama po ovom osnovu niti može pravovremeno poduzeti aktivnosti radi naplate istih, a radnici ne ostvaruju prava iz obaveznih: zdravstvenog osiguranja, penzijskog i invalidskog osiguranja i osiguranja u slučaju nezaposlenosti.

Propisani iznosi kazni nisu bili adekvatni, što je između ostalog imalo za posljedicu česta kršenja odredbi Zakona.

Donošenje novih propisa: Zakon o radu, Zakon o penzijsko - invalidskom osiguranju, kolektivni ugovori, zahtijevalo je određene izmjene i u regulisanju ove oblasti.

II.2. Razlozi za donošenje:

Donošenje ovog zakona je sadržano u Planu rada Vlade Federacije BiH, Reformskoj agendi i preporukama MMF-a.

Osnovni razlozi i ciljevi za donošenje Zakona su: proširenje osnovice i povećanja obuhvata obračuna doprinosa, harmonizacija osnovica za obračun doprinosa, pojednostavljenje obračuna doprinosa, smanjenje stopa, jačanje finansijske discipline u ovoj oblasti, smanjenje sive ekonomije i stimuliranje zapošljavanja, pri tome vodeći računa o održivosti vanbudžetskih fondova kao nosioca obaveznih socijalnih osiguranja. Sada su, po prvi put, u Zakonu o doprinosima uključeni svi osiguranici bez obzira na status (do sada su Zakonom o doprinosima bili obuhvaćeni samo osiguranici iz osnova radnog odnosa, a ostali osiguranici, te obaveze doprinosa, stope i osnovice su se različito propisivale od kantona do kantona).

Nadalje, kroz povećanje stopa doprinosa (sa sadašnjih 4% i 6% na 32%, odnosno na 18,50%, iz bruto primanja, zavisno od toga je li primalac naknada osiguran po drugom osnovu na obavezna osiguranja ili ne) na primanja od druge samostalne djelatnosti (ugovori o djelu, članstvo u komisijama, upravnim i nadzornim odborima i sl.) očekivani direktni efekt je porast naplate doprinosa po ovom osnovu, odnosno ovi prihodi će pomoći u pretpostavkama za održivost vanbudžetskih fondova, a očekivani indirektni efekt je destimuliranje poslodavaca za angažovanje lica po ugovoru o djelu odnosno indirektno stimuliranje poslodavaca za prijem lica u radni odnos.

Jedan od temeljnih ciljeva donošenja Zakona o doprinosima je i jačanje finansijske discipline koji se ogleda u propisanoj obavezi dostavljanja Izvještaja oobračunatim doprinosima najkasnije do kraja mjeseca za prethodni mjesec i ako ne bude isplaćena plaća i uplaćeni doprinosi. Na taj način će Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine imati puno kvalitetniji nadzor uz manje troškove, a poslodavci neće imati priliku da isplaćuju neto plaću bez uplate doprinosa. Nadalje, značajnim povećanjem novčanih kazni u kaznenim odredbama zasigurno će obveznici uplate doprinosa razmišljati da li im se isplati izbjegavanje plaćanja doprinosa, odnosno plaćanja izuzetno visokih kazni koje se propisuju Zakonom.

Ovim zakonom su obuhvaćeni doprinosi za sva obavezna osiguranja (do sada su Zakonom o doprinosima bili obuhvaćeni samo osiguranici iz osnova radnog odnosa) što je posebno značajno da se cijelovito jednim zakonom uredi ova oblast i izbjegne velika neujednačenost od kantona do kantona i u pogledu stopa i osnovica i obaveze doprinosa. Polazeći od činjenice da je u Poreznoj upravi uspostavljen Jedinstveni registar osiguranika, na ovaj način omogućuje se kvalitetniji nadzor što bi trebalo rezultirati povećanjem ubranih doprinosa.

Zakon sadrži i određene socijalne elemente u vidu propisanih izuzeća za iznos osnovice na koji se vrši obračun doprinosa (za zaposlenike u rudnicima, tekstilnoj, kožarskoj i industriji obuće, te niskoakumulativnim djelatnostima starih zanata kao i taksi prijevoznike). Ostale su niske osnovice i za samostalne poduzetnike u obrtu i srodnim djelatnostima, poljoprivredi i šumarstvu. Također su ostala izuzeća s nižim osnovicama za one poduzetnike koji plaćaju dohodak u paušalnom iznosu.

Usvajanjem ovog zakona stvorit će se pravna osnova za efikasnije evidentiranje, naplatu i kontrolu svih doprinosa za obavezna osiguranja, usklađivanje obuhvata primanja na koja se plaćaju doprinosi i visina stopa sa Republikom Srpskom i smanjiti rigidnost sistema doprinosa u Federaciji u odnosu na zemlje u okruženju i ostale evropske zemlje.

Kod izrade zakona konstatirano je da su pojedine odredbe već bile usaglašene kroz interesorni rad s predstavnicima Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog zavoda penzijskog i invalidskog osiguranja, Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije i Federalnog zavoda za zapošljavanje u dijelu koji je trebalo usaglasiti s navedenim.

II.3. Očekivani efekti donošenja Zakona:

Usvajanjem ovog zakona stvaraju se preduslovi i za suzbijanje sive ekonomije, izbjegavanja plaćanja doprinosa i jačanje finansijske discipline.

Ukidanjem doprinosa na teret poslodavca u vezi s isplatama plaća i drugih primanja zaposlenika, kao i preciznim definiranjem osnovice, stopa, obveznika doprinosa i obveznika plaćanja doprinosa i rokova za plaćanje doprinosa za svaku kategoriju osiguranika posebno, stvaraju se preduslovi za pojednostavljenje obračuna i plaćanja u skladu sa zakonom. Stvaraju se preduslovi i za održivost vanbudžetskih fondova i jačanje stabilnosti istih.

Harmonizovanjem osnovica stvaraju se isti uslovi poslovanja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Propisivanjem plaćanja doprinosa na primanja zaposlenika: naknada za topli obrok, prijevoz i regres kao i za plaću, kao i plaćanje doprinosa za MIO i ZO za povremene samostalne djelatnosti (ugovori o djelu, ugovori o autorskom djelu, primanja za rad u raznim komisijama, tijelima i sl. za lica koja nisu osigurana po drugom osnovu, odnosno samo doprinosa za MIO za lica koja su već osigurana po drugom osnovu, stvoreni su usloviza smanjenje stopa doprinosa i povoljniji poslovni ambijent, a navedenalica za koja se uplaćuju navedeni doprinosi i koja će crpiti prava iz ovih uplata (npr. povećanjepenzijske osnovice). Plaćanjem doprinosa za MIO i ZO u visini kao za radnika, primjera radi po ugovoru o djelu, poslodavac više neće biti „stimuliran“ na takav vid „angažmana radnika“ i realno je očekivati da bi se isti angažovali na osnovu ugovora o radu na određeno ili neodređeno vrijeme.

Propisivanje obaveze poslodavcu da podnosi izvještaj o iznosu obračunatih doprinosa, i za slučaj kada ne isplati plaću, rezultirat će raspolaganjem podataka o tačnim iznosima dugovanja od strane Porezne uprave i koja će moći pravovremeno poduzimati aktivnosti radi naplate istih. Propisivanjem zastare za doprinose za ZO i osiguranje za slučaj nezaposlenosti (doprinosi iz čijih se uplata crpe prava u

perodimakada se i uplaćuju, odnosno ista se ne mogu iskoristiti retroaktivno po naknadno izvršenoj uplati), koja nastupa za pet godina ne računajući godinu u kojoj je nastala, stvaraju se pravne prepostavke za realnije i pravednije iskazivanje dugovanja obveznika uplate po ovom osnovu.

Obveznici doprinosa koji su važećim Zakonom stimulirani, na isti način su stimulirani i predloženim Zakonom u cilju stimuliranja zapošljavanja potrebne stručne radne snage u radno intenzivnim i niskoakumulativnim djelatnostima, koje su pretežno orijentisane na izvoz odnosno jačanje konkurentnosti na inostranom tržištu (prvenstveno u tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće).

III. USKLAĐENOST S EVROPSKIM DIREKTIVAMA

Predmet uređivanja ovog zakona nije usklađivanje sa propisima Evropske unije. Ne postoje direktive i uredbe EU koje regulišu ovu oblast.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIХ ODREDBI

Poglavlje I. Opće odredbe:

Čl. 1. i 2. Definirano je šta se uređuje ovim zakonom i značenja pojmova koji se koriste u ovom zakonu.

Čl. 3., 4. i 5. Propisano je koja su obavezna osiguranja, ko je obveznik doprinosa, šta je obaveza doprinosa, kao i to da je obaveza osiguranja vezana za period proveden u osiguranju.

Članom 6. Definira se da će predmetom ovog zakona biti i dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje.

Članom 7. Propisuje se šta obuhvaća posao prikupljanja i naplate doprinosa, kao i to da iste obavlja Porezna uprava.

Poglavlje II. Obavezni doprinosi:

Članom 8. Propisano je koji su doprinosi za obavezna osiguranja.

Članom 9. Propisuje se stopa doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje i to samo iz osnovice bez doprinosa na osnovicu, što je novina u odnosu na važeći zakon. Propisana stopa od 18,50% je znatno niža u odnosu na važeći zakon gdje su doprinosi iz osnovice i na osnovicu iznosili ukupno 23%. Propisuju se i stope dodatnog doprinosa za osiguranike kojim se 12 mjeseci stiča računa kao: 14, 15, 16 ili 18 mjeseci. Pored navedenog propisuje se i poseban doprinos za slučaj invalidnosti i smrti zbog povrede na radu i profesionalne bolesti po stopi od 5% za lica koja se osposobljavaju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, za učenike i studente koji rade preko zadruga i drugalica koja su u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom

osiguranju obavezno osiguranalica, što je novina u odnosu na važeći Zakon kojim ovalica nisu bile obuhvaćena.

Članom 10. Propisuje se stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje iz osnovice od 13,50%, bez doprinosa na osnovicu i ista je značajno niža od ukupne stope (iz osnovice i na osnovicu) od 16,50% po važećem zakonu. Također se propisuju stope doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za osiguranike penzionere, lica koja se stručno osposobljavaju bez zasnivanja radnog odnosa i nezaposlenalica, za učenike i studente koji rade preko zadruga i drugalica koja su u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju obavezno osigurana za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, što je također novina u odnosu na važeći zakon kojim ovalica nisu bila obuhvaćena.

Članom 11. Propisuje se stopa doprinosa u slučaju nezaposlenosti iz osnovice od 1% i ista je značajno niža u odnosu na stopu po važećem zakonu ukupno 2% (iz i na osnovicu). Ovaj doprinos, odnosno osiguranje po ovom osnovljuje se samo za lica u radnom odnosu.

Članom 12. Propisuju se stope naprijed navedena tri obavezna doprinosa koja se obračunavaju na osnovicu. Osnovice za ove doprinose su definirane kao umnožak prosječne plaće i određenog koeficijenta, zavisno od toga o kojoj se kategoriji osiguranika radi.

Članom 13. Definirani su obveznici doprinosa.

Čl. od 15. do 20., Regulišu se osnovica, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa i stope za obavezna osiguranja u vezi s isplatama plaća i ostalim primanjima koji se vezuju za nesamostalnu djelatnost, odnosno radni odnos. Propisuje se plaćanje doprinosa za isplaćene: naknadu za topli obrok, naknadu za troškove prijevoza na posao i s posla i regres.

Čl. 21. i 22. Regulišu osnovicu, stope doprinosa za obveznike osiguranja za osiguranike - licakoja se stručno osposobljavaju i nezaposlenalica, obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa kao i rok za upлатu istih.

Čl. 23. i 24. Regulišu osnovicu, stope doprinosa za obavezna osiguranja za osiguranike koji obavljaju samostalnu djelatnost (vlasnici obrta i sl.), obveznika obračunavanja i plaćanja doprinosa kao i rok za uplatu istih. Povlastice, iste vrste i u istom obimu, koje su imali osiguranici, uz ispunjavanje zakonom propisanih uslova, zadržane su i ovim zakonom (niže osnovice za obračun doprinosa za deficitarne i niskoakumulativne djelatnosti i stare zanate). Doprinosi, za osiguranike iz ova dva člana zakona, precizno su propisani kao umnožak prosječne plaće i odgovarajućeg koeficijenta, zavisno od djelatnosti i da li porez na dohodak plaća na osnovu poslovnih knjiga ili u paušalnim iznosima i isti se obračunavaju na osnovicu, s tim da ovalica mogu izabrati i veću osnovicu za obračun doprinosa.

Čl. 25 i 26. Za lica koja vjersku službu obavljaju bez zasnivanja radnog odnosa ranijim propisima nisu bili propisani niti osnovica niti ko je obveznik plaćanja doprinosa niti koji doprinosi se plaćaju, kao ni za lica (umjetnike, književnike i sl.) za koja pojedini kantoni uplaćuju doprinose što je stvaralo velike probleme i u vezi sa obračunavanjem, izvještavanjem i ostvarivanjem prava po osnovu uplaćenih doprinosa. Navedenim članovima se propisuju osnovica, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa i stope za obavezna osiguranja i rokovi za uplatu doprinosa za navedene osiguranike.

Čl. 27., 28. i 29. Reguliše se obaveza doprinosa za osiguranike koji rade u inostranstvu i osiguranike koji rade kod nerezidenata u Federaciji, kao i za vlasnika privrednog društva, ukoliko nije obavezno osiguran po dugomosnovu kao i lica koja imaju sredstva za izdržavanje, a nemaju zdravstveno osiguranje po drugomosnovu.

Članom 30. Propisuje se obaveza plaćanja doprinosa za MIO i ZO po stopama kao i za radni odnos, za lica koja nisu osigurana po drugom osnovu i koja ostvaruju primanja po osnovu ugovora o djelu i ugovora o autorskom djelu, rada u raznim komisijama i radnim tijelima, članstva u poslaničkim i izvršnim tijelima svih nivoa vlasti, članstva u upravnim i nadzornim odborima i sl. Za navedena primanja, za lica, koja su osigurana po drugomosnovu, propisuje se obaveza plaćanja doprinosa za MIO, po stopi kao za osiguranike iz osnova radnog odnosa. Ovo je novina u odnosu na dosadašnje stanje i cilj je pored proširenja osnovice i smanjenja stopa doprinosa i to da stimulira poslodavce da zaključuju ugovore o radu na određeno ili neodređeno vrijeme s radnicima.

Poglavlje III. Obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa za ostale osiguranike:

Čl. od 31. do 38. Propisani su obveznici doprinosa, obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa, stope, osnovice i rokovi za uplatu doprinosa za osiguranike: penzionere, lica koja su prekinule rad i koja su upućena na obrazovanje i stručno usavršavanje, lica na praktičnom radu prije stupanja u radni odnos, članove porodice lica zaposlenog u inostranstvu, učenike i studente angažovane preko zadruge, lica koja su u određenim okolnostima osigurana na MIO, ukoliko nisu osigurana po drugomosnovu kao i lica koja su u određenim okolnostima osigurana na zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti. Ovo je također novina u odnosu na dosadašnje stanje i obaveze doprinosa za ove osiguranike koje su se propisivale raznim kantonalnim i federalnim propisima, često različito i nedovoljno i neprecizno definirano.

Poglavlje IV. Obaveze doprinosa prema naknadi plaće:

Član 39. Propisuje se obaveza doprinosa za naknade koje se ostvaruju na teret sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja.

Poglavlje V. Ostale obaveze doprinosa:

Čl. 40., 41. i 42. Propisuje se najniža osnovica za obračun doprinosa ukoliko ista nije drugačije propisana. Nadalje regulišu se obaveze doprinosa za strance i državljane Bosne i Hercegovine u inostranstvu za slučajeve kada Bosna i Hercegovina ima zaključen međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju i kada nema zaključen isti.

Poglavlje VI. Period obaveze doprinosa:

Članom 43. Propisuje se periodobaveze doprinosa kao period koje osiguranik proveđe u osiguranju prema bilo kojoj od osnove obaveznih osiguranja (ne nužno, u određenim slučajevima), a iskazuje se u danima mjesecima i godinama kao i to u kojim slučajevima Porezna uprava prestaje evidentirati obaveze doprinosa.

Poglavlje VII. Zastara

Čl. 44. i 45. Reguliše se pravo na obračun obaveze doprinosa i kamata te na naplatu doprinosa i kamata kao i pravo obveznika na povrat više uplaćenih doprinosa i kamata koje zastarijevaju prema odredbama propisa koji uređuje pomenutu oblast.

Zastara se ne odnosi na doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje (odnosi se i na zatezne kamate doprinosa za MIO). Postupak utvrđivanja zastare provodi Porezna uprava, a dug se otpisuje rješenjem.

Poglavlje VIII. Dobrovoljni osiguranici:

Članom 46. Reguliše se obveznik plaćanja, stopa osnovica i rok za upлатu doprinosa za dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje.

Poglavlje IX. Ostale odredbe:

Čl. 47., 48. i 49. Propisuje se da obveznik obračunavanja doprinosa sastavlja izvještaj o vrsti i iznosu obaveza doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunati, periodu na koji se obaveze odnose i o drugim podacima i dostavlja ga nadležnoj ispostavi Porezne kao i rokovi za dostavljanje navedenih izvještaja. Nadalje reguliše se plaćanje doprinosa, te nadležnost Porezne uprave za vođenje evidencija o obračunatim i uplaćenim doprinosima.

Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o procedurama prisilne naplate poreznih obaveza.

Poglavlje X. Kaznene odredbe:

Čl. 50., 51., 52., 53. i 54. Regulišu iznose kazni zbog kršenja odredbi ovog zakona.

Poglavlje XI. Prijelazne i završne odredbe:

Čl. 55., 56., 57. i 58. Propisuje se rok za donošenje Pravilnika o primjeni Zakona o doprinosima kao i rok za objavu iznosa mjesecnih osnovica za obračun doprinosa za osiguranike kojim se osnovica utvrđuje kao umnožak prosječne plaće i odgovarajućeg koeficijenata. Sastavni dio Pravilnika su izvještaji koji će obveznici uplate doprinosa podnosići Poreznoj upravi. Propisuje se i datum stupanja na snagu zakona i početak primjene istog.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz Federalnog budžeta.